

Občané „druhé kategorie“

Cíle

studenti

- rozumí faktorům, které ovlivňují postavení jedince ve společnosti
- chápou mechanismus, kterým vzniká veřejné mínění
- uvědomují si, jak kolektivní stereotypy zkreslují vnímání jedinců

Velikost skupiny

libovolná

Čas

50 minut

Pomůcky

sada karet občanů „2. kategorie“ pro každou dvojici

Popis / postup

1. Pomocí metody brainstormingu hledejte se studenty faktory, které ovlivňují postavení jedince v současné západní společnosti. Všechny nápady a myšlenky zapisujte na tabuli a poté požádejte studenty, aby z nich vybrali šest nejdůležitějších aspektů.
2. V další části aktivity vyzvěte studenty k vytvoření dvojic. Každá dvojice dostane sadu karet (s charakteristikou osob), kterou má za úkol roztřídit na škálu – od občané „I. kategorie“ až po občané „II. kategorie“. Vysvětlete studentům, že rozdělovat karty na škálu mají podle veřejného mínění, nejčastějšího úsudku, názoru většiny lidí společnosti.
3. Kartu s charakteristikou lidí, které společnost hodnotí jako vysoce postavené, zařadí blízko konci s označením „občané I. kategorie“, a naopak lidi, kteří mají často nízké postavení, pak blíže konci „občané II. kategorie“. Některé karty mohou být na stejném místě společně apod.

Občané „druhé kategorie“

4. Po dokončení práce dvojic vyzvěte studenty k vytvoření větších skupin (šestic), aby mohli výsledky své práce společně prodiskutovat, nalézt významné rozdíly apod. Poté seznámte skupiny s doplňujícími informacemi k charakteristikám některých osob:
- č. 1 je lesbička a veřejně se aktivně podílí na obraně práv homosexuálně orientovaných lidí
 - č. 5 byl odsouzen za podvod
 - č. 7 je bývalá emigrantka a má dostatečný příjem z restituce rodinného majetku
 - č. 9 se nehlásí k romskému původu a je velice úspěšná herečka
 - č. 11 pochází z rodiny volyňských Čechů a v ČR nemůže nalézt uplatnění v profesi
 - č. 19 má bílou ženu a adoptovali společně tři romské děti
5. Diskutujte se studenty, zda se pohled na tyto lidi výrazně změnil po seznámení se s novými informacemi, a proč. Můžete je též vybídnout k tomu, aby se pokusili zařadit sami sebe na místo na škále, kde by se pravděpodobně mohli ocitnout za dvacet let.

Hodnocení / reflexe

V diskusi se zabývejte mechanismy, jakými vzniká veřejné mínění a jak může tento názor většiny ovlivnit život jedince (z obou kategorií).

Zdroj: upravená aktivita z knihy G. Pike, D. Selby: Cvičení a hry pro globální výchovu 2., Portál, Praha 2000.

Karty občanů „druhé kategorie“

1. Běloška, žena, ředitelka marketingu, narozená v USA	11. Běloška, žena, lékařka, narozená v Kazachstánu
2. Rom, muž, kopáč, narozený v České republice	12. Asiat, muž, kuchař, narozený ve Vietnamu
3. Asiatka, žena, vědecká pracovnice, narozená v Indii	13. Běloch, muž, stavební dělník, narozený na Ukrajině
4. Romka, žena, matka v domácnosti, narozená na Slovensku	14. Arab, muž, směnárník, narozený v Německu
5. Běloch, muž, ředitel podniku, narozený v České republice	15. Běloška, žena, matka v domácnosti, narozená v České republice
6. Běloška, žena, sekretářka, narozená v Rusku	16. Běloška, žena, učitelka, narozená v Polsku
7. Běloška, žena, nezaměstnaná, narozená v České republice	17. Žid, muž, psychiatr, narozený v České republice
8. Asiatka, žena, prodavačka ve stánku, narozená ve Vietnamu	18. Židovka, žena, teoložka a překladatelka, narozená v České republice
9. Poloviční Romka, žena, zpěvačka, narozená v České republice	19. Černoch, muž, lékař, narozený v Zimbabwe
10. Rom, muž, právník, narozený v České republice	20. Romka, žena, policistka, narozená v České republice